

**ULUSLARARASI BEŞERİ VE SOSYAL
BİLİMLER İNCELEME DERGİSİ (UBSBİD)**
**INTERNATIONAL HUMANITES AND SOCIAL
SCIENCE REVIEW (IHSSR)**

Volume: 6 Issue: 1 Year: 2022

**İŞLETMELERDE BOBİ FRS UYGULAMASINDA YABANCI PARALI
İŞLEMLERİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ**

Sibel YILMAZ*

MAKALE BİLGİSİ

Makale Tarihi:
Başvuru: 22.09.2021
Revizyon : 14.12.2021
Kabul : 15.02.2022
Orcid Numarası :
0000-0001-8933-1495

Anahtar Kelimeler: BOBİ
FRS, Yabancı Para Birimi,
muhasabe kayıtları

ÖZ

Ülkeler kendi şartlarına, ekonomik yapılarına, yasal düzenlemelerine bağlı olarak işletmeler ile ilgili faaliyet sonuçlarını ve finansal durumlarını açık, anlaşılır, gerçeğe uygun bir şekilde gösterebilmeleri için, kendi standartlarını oluşturmuşlar ancak küreselleşme faaliyetlerinin ve dolayısıyla ülkeler arasındaki ticaret hacminin, para ve sermaye hareketlerinin çok önemli boyutlara ulaşması ile birlikte, ortak bir muhasabe diline ihtiyaç duymuşlardır. Bu amaçla dünyada Uluslararası Finansal Raporlama Standartları oluşturulmuş ve Türkiye’de de 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kullanılmaya başlanmıştır. 1 Kasım 2011’de ülkemizde kurulan Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun başlıca görevleri Türkiye muhasabe standartlarını oluşturup yayınlamak, finansal tabloların gerçeğe uygun sunumunu sağlamak amacıyla ulusal denetim standartlarını oluşturmaktır. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), 1 Ocak 2018 tarihinde Türkiye’deki Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standartları’nın tutarlı bir şekilde uygulanmasına yardımcı olması amacıyla BOBİ FRS’ni yayınlamıştır.

**COUNTING OF FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS IN THE LME’s
FRS APPLICATION IN BUSINESSES**

ARTICLE INFO

Article History:
Received: 22.09.2021
Revised : 14.12.2021
Accepted : 15.02.2022
Orcid Number:
0000-0001-8933-1495

Keywords: LME’s FRS ,
Foreign Currency , Accounting
Records .

ABSTRACT

Depending on their own conditions , economic structures and legal regulations , countries have established their own standards in order to show the results of operations and financial situations of businesses in a clear understandable and realistic way , but globalization activities and thus trade volume money and capital movements between countries have very important volumes. They needed a common accounting language . For this purpose , International Financial Reporting Standards have been established in the world and they have been used in Turkey since January 1 , 2005 . The main duties of the Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority , which was established in our country on November 1 , 2011 , are to establish and publish Turkish accounting standards , and to establish national auditing standards in order to ensure the fair presentation of financial statements . The Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority (POA) published LME’s FRS on January 1 , 2018 to assist in the consistent implementation of the Financial Reporting Standards for Large and Medium Sized Enterprises in Turkey .

* Öğr. Gör., İstanbul Aydın Üniversitesi

Compilation / Derleme

Cite As/ Alıntı: Yılmaz S. (2022), " İşletmelerde BOBİ FRS Uygulamasında Yabancı Paralı İşlemlerin Muhasebeleştirilmesi ", Uluslararası Beşeri ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi , 6 (1).

GİRİŞ

BOBİ FRS 'nin 20. Bölümü konumuzla ilgili olarak aşağıdaki hususları düzenlemektedir (Karapınar,Eflatun,2018:325).

- İşletmelerin yabancı para birimi üzerinden yaptıkları işlemlere ilişkin muhasebeleştirme ilkeleri,
- Yabancı paralı finansal tabloların, ağırlıkla kullanılan para birimine dönüştürme ilkeleri,

Uluslararası işletme faaliyetlerindeki artışlar ve buna bağlı olarak işletmelerin farklı ekonomik koşullarda, farklı para birimlerine dayalı olarak işlem yapmaları, kur farklarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu da kur farklarının muhasebeleştirilmesini, finansal tabloların uyumlaştırılmasını ve ortak bir dilde raporlanmasını gerektirmiştir.

1. YABANCI PARA CİNSİNDEN İŞLEMLER

İşletmelerin finansal tablolarını herhangi bir para biriminde sunmaları için ağırlıkla kullanılan para birimini bilmeleri gerekmektedir. (BOBİ FRS 20). Bölümde ağırlıkla kullanılan para biriminin nasıl belirleneceği ve buna dayanarak yabancı paraya dayalı işlemlerin çevrimi, bu işlemler sonucu ortaya çıkan kur farklarının muhasebeleştirilmesi ve finansal tabloların ağırlıklı para biriminden başka bir para birimine dönüştürülmesi konularına değinilmiştir. Bu kapsamda, yabancı para cinsinden işlemlerin ilk kaydı ele alınmış, Finansal Durum Tablosu kalemlerinin dönem sonundaki ölçümleri açıklanarak ve parasal ve parasal olmayan kalemler tanımlanarak bunlara ilişkin dönem sonundaki ölçüm farklılıkları belirtilmiştir. (BOBİ FRS 20.1).

Ağırlıkla kullanılan para birimi, bir işletmenin ağırlıklı olarak nakitlerini oluşturduğu ve harcadığı ekonomik çevrenin para birimidir. Ağırlıkla kullanılan para birimi ulusal para biriminden farklı olabilir. (BOBİ FRS 20.2).

BOBİ FRS'ye göre bir işletmenin ağırlıkla kullanılan para birimini etkileyen faktörler şunlardır:(BOBİ FRS 20.3)

- İşletmenin mal ve hizmetlerinin satış fiyatlarını en çok etkileyen para birimi olması,
- Rekabet unsurları ve yasal düzenlemeleriyle işletmenin mal ve hizmetlerinin satış fiyatlarını en çok etkileyen ülkenin para birimi olması,
- Mal ve hizmetlere ilişkin işçilik, hammadde ve diğer maliyetleri en çok etkileyen (genellikle bu tür maliyetlerin belirlendiği ve ödendiği) para birimi olması.

Aşağıdaki faktörler de ağırlıkla kullanılan para birimine ilişkin kanıt sağlar:(BOBİ FRS 20.4).

- Finansman faaliyetlerinden (borçlanma aracı ya da öz kaynak araçlarının ihraç edilmesi gibi) sağlanan fonların para birimi olması,
- İşletmenin esas faaliyetlerinden elde edilen tahsilatın tutulduğu para birimi olması

Ağırlıkla kullanılan para biriminin açık olmadığı durumlarda işletme yönetimi, bu para biriminin belirlenmesinde kendi takdirini kullanır. Ağırlıkla kullanılan para birimi, sadece işletmeyi etkileyen temel işlem, olay ve koşullar değişince değişir. Ağırlıkla kullanılan para biriminde değişiklik olması durumunda işletme, değişim tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak yeni ağırlıkla kullanılan para

birimi için çevrim işlemlerini uygular. Belirlenen AKPB'nin işletmenin gerçek durumunu en doğru şekilde yansıtması gerekmektedir. (BOBİ FRS 20.5, 20.6).

Örnek 20.3:

Üretimi B ülkesinde gerçekleşen bir ticari mal, merkezi Türkiye'de bulunan bir işletme tarafından ithal edilerek satılmaktadır. Satış fiyatları, müşterilerin yaptığı ödemeler ve borçlanmalar TL cinsinden gerçekleştirilmekte, nakit fazlası TL cinsinden tutulmaktadır. Üretim maliyetleri düşük olduğundan malın üretimi B ülkesinde gerçekleştirilmekte ve Euro cinsinden ödenmektedir. Üretim için gerekli olan makine, M ülkesindeki tedarikçiden elde edilmekte ve İngiliz Sterlini (GBP) cinsinden ödeme yapılmaktadır. Türkiye'nin rekabet unsurları ve yasal düzenlemelerinin işletmenin ürünlerinin fiyatları üzerinde etkili olması işletmenin AKPB'sinin TL olabileceğini göstermekte, buna karşılık üretim maliyetlerinin önemli bir kısmının B ülkesinin para birimi olan EUR cinsinden oluşması, işletmenin AKPB'sinin EUR olarak da belirlenebileceğini göstermektedir. M ülkesinden ithal edilen makine maliyeti diğer maliyetlere göre düşük olduğundan işletmenin AKPB'sinin belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır. Bu bilgilere dayanarak işletme yönetimi, ağırlıkla kullanılan para birimini belirleyebilmek için kendi muhakemesini kullanır. Burada işletme ağırlıklı olarak TL cinsinden borçlandığı ve nakit fazlasını TL cinsinden tuttuğu için ağırlıkla kullanılan para biriminin TL olduğu sonucuna varılmaktadır. (BOBİ FRS ÖRNEK 20.3).

2.YABANCI PARA CİNSİNDEN İŞLEMLERE İLİŞKİN MUHASEBE İLKELERİ

Yabancı para cinsinden işlemler, işletmenin ağırlıkla kullanılan para birimi dışındaki bir para birimiyle gerçekleşen veya ödemelerin yabancı para cinsinden gerçekleşmesini gerektiren işlemlerdir. (BOBİ FRS Paragraf 20.7).

Yabancı para cinsinden yapılan bütün işlemler ilk muhasebeleştirme sırasında, işlemin yapıldığı tarihteki spot kur kullanılarak ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilir. Spot kur, hemen teslim anında geçerli olan kurdur. Uygulamada kolaylık açısından haftalık ya da aylık ortalama kur gibi işlem tarihindeki kura en yakın bir kur da kullanılabilir. Döviz kurunun en çok hareketli olduğu dönemlerde işlem tarihindeki kurun kullanılması daha doğru olmaktadır. (TMS 21 madde.22).

Yabancı para birimine dayalı olan ve işlemin yapıldığı tarihteki spot kur kullanılarak ağırlıkla kullanılan para birimine dönüştürülen kalemlerin bilanço tarihinde finansal tablolarda raporlanması parasal kalem parasal olmayan kalem olmasına göre farklı şekilde yapılmaktadır.

Parasal kalemler, sabit veya belirlenebilir bir tutarda para olarak alınacak veya ödenecek varlık ve borçlardır. Parasal kalemlere örnek olarak; nakit, banka mevduat ve kredileri, ödenecek kıdem tazminatları, tahakkuk etmiş giderler, ticari borç ve alacaklar, ödenecek vergiler, geri alınabilir vergiler, borçlanma araçları, ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, finansal kiralama sözleşmesinden kaynaklanan borçlar gösterilebilir. (BOBİ FRS 20). Finansal varlıkların tamamının parasal kalem olarak değerlendirilmemektedir. Nakit, bankadaki mevduat vb. kalemler parasal kalem olmakla birlikte, öz kaynak araçlarına yapılan yatırım sabit veya belirlenebilir tutarda para olarak alınacak bir varlık olmadığından parasal kalem olarak kabul edilmez. (BOBİ FRS 20).

Parasal kalemler ilk kayda alınırken işlem tarihinde geçerli olan spot kur üzerinden çevrilir. Dönem sonunda raporlama yaparken parasal kalemler bilanço tarihindeki kur üzerinden yani dönem sonu spot kur üzerinden ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilir. Dönem sonundaki kur dönem içindeki kurdan veya önceki dönemin kurundan farklıysa aradaki olumlu veya olumsuz kur farkı, dönemin kar veya

zarar tablosunda ilgili kalemde gösterilir. (BOBİ FRS 20 M 11). Ticari alacak ve borçlara ilişkin kur farkı kazanç veya kayıpları “Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler” veya “Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler” kaleminde, banka mevduatlarına veya alınan banka kredilerine ilişkin olarak ortaya çıkan kur farkı kazanç veya kayıpları “Kur Farkı Gelirleri” veya “Kur Farkı Giderleri” kaleminde gösterilir.

Örnek: A İşletmesi, 05.09.2021 tarihinde İngiltere’den 30.000 birim ticari malı 85.000 TL’ya ithal etmiştir. A İşletmesinin ağırlıkla kullanılan para birimi Türk Lirası’dır. İşlem tarihindeki kur: 1 Euro= 8,30 TL, dönem sonu kuru 1 Euro = 8,40 TL’dir. Ödemenin yapıldığı 31.12.2021 tarihindeki döviz kuru ise 1 Euro = 8,98 TL’dir.

Yabancı para cinsinden işlemler ilk kayda alınırken, yabancı para birimindeki tutar işlem tarihindeki spot kur kullanılarak ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilir:

_____05/09/2021_____

153 Ticari Mallar	705.500
320 Satıcılar	705.000

_____/_____

Satıcılara olan ticari borçlar parasal kalem olduğundan dönem sonundaki spot kur kullanılarak ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilir ve kur farkı kazanç veya kaybı ilgili kalemde gösterilir.

_____31/12/2021_____

650 Ticari Borçlara İlişkin Vade Farkı Giderleri ve Esas	8.500
Faaliyetlerle İlgili Kur Farkı Zararları	
320 Satıcılar	8.500

_____/_____

Dönem sonunda ödemeye ilgili, işlem tarihindeki spot kur kullanılarak kayıt yapılır ve kur farkı kazanç veya kaybı ilgili kalemde gösterilir.

_____31/12/2021_____

320 Satıcılar	714.000
650 Ticari Borçlara İlişkin Vade Farkı Giderleri ve Esas	49.300

Faaliyetlerle İlgili Kur Farkı Zararları	
102 Bankalar	763.300

_____/_____

Parasal olmayan kalemlerin temel niteliği, sabit ya da belirlenebilir tutarda bir para biriminin alınması hakkının (veya ödenmesi yükümlülüğünün) mevcut olmamasıdır. Parasal olmayan kalemlere örnek olarak; maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar, stoklar, stok değer düşüklüğü karşılığı, mal ve hizmetler için önceden ödenen tutarlar (örn peşin ödenmiş kira), şerefiye, ertelenmiş gelir, iştiraklerdeki yatırımlar verilebilir. (BOBİ FRS Paragraf 20.12).

Yabancı para cinsinden parasal olmayan kalemler ilk defa kaydedilirken maliyet bedelleri üzerinden ölçülüyorsa işlem tarihindeki kurdan, yabancı para cinsinden gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülüyorsa gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki spot kurdan ağırlıklı kullanılan para birimine çevrilir.(BOBİ FRS Paragraf 20.15). Parasal olmayan kalemlere ilişkin ortaya çıkan kur farkı kazanç veya kayıpları, ilgili kaleme ilişkin değer değişimlerinin yansıtıldığı Kâr veya Zarar Tablosu kalemi kullanılarak kâr veya zarara kaydedilir. Bununla birlikte, yeniden değerlendirilmiş tutarı üzerinden ölçülen maddi duran varlıklara ilişkin yeniden değerlemeden kaynaklanan kur farkı kazanç veya kayıpları “Yeniden Değerleme Yedeği”nde gösterilir.(BOBİ FRS Paragraf 20.17).

Örnek: K Üretim İşletmesi, üretim faaliyetlerinde kullanmak üzere 01.01.2021 tarihinde Almanya’dan 50.000 Euro değerinde makine satın almış ve ödemeyi gerçekleştirmiştir. Makineye 5 yıl süreyle normal amortisman ayrılacaktır. İşlem tarihindeki kur 1 Euro = 9,07 Türk Lirası, dönem sonundaki kur ise 1 Euro = 9,94 Türk Lirasıdır.

Yabancı para cinsinden işlemler ilk kayda alınırken, yabancı para birimindeki tutar işlem tarihindeki spot kur kullanılarak ağırlıklı kullanılan para birimine çevrilir:

_____01/01/2021_____		
253 Tesis Makine ve Cihazlar	453.500	
	102 Bankalar	453.500
_____/_____		

K İşletmesinin üretim için kullandığı makineler maliyet bedeli üzerinden değerlendirildiği için, dönem sonunda tarihi kur dikkate alınarak, 453.500 Türk Lirası maliyet bedeli üzerinden amortisman ayrılır:

_____31/12/2021_____		
730 Genel Üretim Giderleri	90.700	
	257 Birikmiş Amortismanlar	90.700
_____/_____		

K İşletmesi makineler için yeniden değerlendirme modeli uygulaysaydı, dönem sonu kaydı farklı olacaktı. Makinenin dönem sonunda gerçeğe uygun değeri 60.000 Euro olarak belirlenmiştir. Yabancı para cinsinden parasal olmayan kalemler, gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülüyorsa gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki spot kurdan ağırlıklı kullanılan para birimine çevrilir:

_____31/12/2021_____		
253 Tesis Makine ve Cihazlar	142.900	
	257 Birikmiş Amortismanlar	28.550
	522 Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları	171.450

60.000 Euro x 9,94 Türk Lirası spot kurdan makinenin değeri 596.400 Türk Lirası olarak belirlenmiş ve maliyet bedeliyle arasındaki fark 142.900 Türk Lirasıdır. Yeniden değerlendirilmiş tutar üzerinden hesaplanan amortisman tutarı 119.280 Türk Lirasıdır ve maliyet bedeli üzerinden hesaplanan amortisman tutarı ile 28.550 Türk Liralık fark yaratmaktadır. Yeniden değerlendirilmiş tutarı üzerinden ölçülen makineye ilişkin yeniden değerlemeden kaynaklanan kur farkı, 171.450 Türk Lirası ise Yeniden Değerleme Yedeği'nde gösterilir.

Bazı parasal olmayan kalemlerin değeri iki veya daha fazla tutarın karşılaştırılması suretiyle belirlenmektedir. Örneğin stoklar, dönem sonlarında maliyet ile net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı üzerinden, değer düşüklüğü göstergeleri tespit edilen maddi duran varlıklar ise geri kazanılabilir tutar ile defter değerinin düşük olanı üzerinden gösterilmektedir. Bu tür durumlarda her bir tutar, belirlendiği tarihteki kurlar dikkate alınarak ağırlıkla kullanılan para birimine çevrilir. Örneğin, net gerçekleştirilebilir değer, değer düşüklüğü testi açısından dönem sonunda belirleniyorsa çevrim işlemi, dönem sonu kuru kullanılarak yapılır. (BOBİ FRS Paragraf 20.16).

Örnek: B İşletmesi 27.03.2021 tarihinde 20.000 Dolar bedelle ticari mal satın almıştır. İşlem tarihindeki kur: 1 Dolar = 8,07 Türk Lirası'dır. Dönem sonunda stokların net gerçekleştirilebilir değeri 17.500 Dolar olarak tespit edilmiştir ve dönem sonu kuru: 1 Dolar = 8,30 Türk Lirası'dır. B İşletmesi'nin stoklarının maliyet bedeli (işlem tarihindeki kurdan hesaplanır) 161.400 Türk Lirası, dönem sonundaki net gerçekleştirilebilir değeri (dönem sonundaki kurdan hesaplanır) ise 145.250 Türk Lirası'dır. Bu durumda B İşletmesi dönem sonunda stoklarını, daha düşük olan net gerçekleştirilebilir değeri üzerinden raporlayacaktır.

3. FİNANSAL TABLOLARIN AĞIRLIKLA KULLANILAN PARA BİRİMİ DIŞINDAKİ PARA BİRİMİ CİNSİNDEN SUNULMASI

AKPB'den Sunum Para Birimine Çevrim

Belli ekonomik boyutlara ulaşmış, birden fazla ülkede yatırımı bulunan, hisseleri borsada işlem gören kuruluşlar finansal tablolarını bir para biriminden başka bir para birimine çevirmesi gerekebilir. Yabancı ülkede bulunan bir işletme, o ülkenin yasalarına göre kurulmuş olup muhasebe kayıtlarını ve finansal tablolarını o ülke yasalarına göre düzenlemek zorundadır. Yurt içindeki işletme de yurt dışındaki işletmesinin faaliyetlerini ve faaliyet sonuçlarını izleyebilmek için finansal tablolarını ortak bir tabloda ve tek bir para biriminde görmek isteyecektir. Burada en önemli unsur, finansal tabloların çevriminde kullanılacak olan doğru kurların seçimi ve bu kurların finansal tablolar üzerindeki etkilerinin doğru raporlanmasıdır. İşletmelerin finansal tablolarını farklı bir para birimiyle hazırlamaları durumunda bunun nedenini finansal tabloların dipnotlarında açıklamaları gerekmektedir.

Yüksek enflasyonlu ekonomilerde faaliyet gösteren işletmeler finansal tablolarında ağırlıkla kullanılan para biriminden farklı bir para birimi kullanmaları durumunda "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardı"na göre finansal tablolarını yeniden düzenlerler. Bu durumda işletme düzeltme sonunda belirlenen ağırlıkla kullanılan para biriminden başka bir para birimini benimseyemez. (TMS 49 madde .14).

İşletmenin ağırlıklı kullanılan para birimi düşük enflasyonlu bir ülkenin para birimi olduğu ve finansal tablolarını farklı bir para biriminden sunması durumunda aşağıdaki işlemler uygulanarak çevrim gerçekleştirilir:

- Finansal Durum Tablosundaki varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kur yani dönem sonu spot kur üzerinden çevrilir.
- Kar veya Zarar Tablosundaki gelir gider kalemleri ile Öz kaynaklar kalemi işlem tarihindeki kur üzerinden çevrilir. Uygulama kolaylığı açısından işlem tarihindeki kur yerine haftanın veya ayın kuru gibi ortalama kur kullanılabilir. Ancak döviz kurlarının dalgalanma gösterdiği ekonomilerde ortalama kurun kullanılmasına izin verilmez.
- Ortaya çıkan tüm kur farkları, “Yabancı Para Çevrim Farkları” kaleminde öz kaynaklarda kayda alınır (Birecikli, Kıymetli Şen ve Tüm. 2017:342).

Örnek: ABC İşletmesi yurt dışından ithal ettiği ürünleri yurtiçinde satmaktadır. Ağırlıklı kullanılan para birimi Dolardır ancak işletme finansal tablolarını Türk Lirası üzerinden de raporlamak istemektedir.

XYZ İŞLETMESİ 31.12.2021 TARİHLİ FİNANSAL DURUM TABLOSU

(DOLAR)

AKTİFLER

DÖNEN VARLIKLAR

HAZIR DEĞERLER	50.000
ALACAKLAR	100.000
STOKLAR	250.000

DURAN VARLIKLAR

TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	1.000.000
(-) BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	100.000

AKTİF TOPLAMI 1.300.000

PASİFLER

KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	250.000
UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	350.000

ÖZ KAYNAKLAR

SERMAYE	500.000
---------	---------

DÖNEM KARI	200.000
PASİF TOPLAMI	1.300.000

31.12.2021 TARİHLİ XYZ İŞLETMESİ KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(DOLAR)

SATIŞLAR	2.700.000
(-) SATILAN MALIN MALİYETİ	1.800.000
BRÜT SATIŞ KARI	900.000
(-) FAALİYET GİDERLERİ	
AMORTİSMAN GİDERİ	300.000
DİĞER FAALİYET GİDERLERİ	200.000
VERGİ ÖNCESİ KAR	400.000
(-) GELİR VERGİSİ	100.000
DÖNEM NET KARI	300.000

Dolar - Türk Lirası Kur Bilgileri(TC MB Alış Kurları)

Sermayenin Ödendiği Tarihteki Kur	1 Dolar = 7,36 TL
Stokların Satın Alındığı Tarihteki Kur	1 Dolar = 7,40 TL
Uzun Vadeli Borçlanılan Tarihteki Kur	1 Dolar = 7,41 TL
Tesis Makine ve Cihazların Satın Alındığı Tarihteki Kur	1 Dolar = 7,46 TL
31.12.2021 Dönem Sonu Kuru	1 Dolar = 8,40 TL

2021 Yılı Ortalama Kuru

1 Dolar = 8,03TL

	DOLAR	DÖVİZ KURU	TÜRK LİRASI
SATIŞLAR	2.700.000	8,03	21.681.000
(-) SATILAN MALIN MALİYETİ	1.800.000	8,03	14.454.000
BRÜT SATIŞ KARI	900.000		7.227.000
(-) FAALİYET GİDERLERİ			
AMORTİSMAN GİDERİ	300.000	8,03	2.409.000
DİĞER FAALİYET GİDERLERİ	200.000	8,03	1.606.000
VERGİ ÖNCESİ KAR	400.000		3.212.000
(-) GELİR VERGİSİ	100.000	8,03	803.000
NET DÖNEM KARI	300.000		2.409.000

XYZ İŞLETMESİ 31.12.2021 TARİHLİ FİNANSAL DURUM TABLOSU

(DOLAR)

AKTİFLER

DÖNEN VARLIKLAR

HAZIR DEĞERLER	50.000	8,40	420.000
ALACAKLAR	100.000	8,40	840.000
STOKLAR	250.000	8,40	2.100.000

DURAN VARLIKLAR

TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	1.000.000	8,40	8.400.000
(-) BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	100.000	8,40	840.000
AKTİF TOPLAMI	1.300.000		10.920.000

PASİFLER

KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	250.000	8,40	2.100.000
-------------------------------	---------	------	-----------

UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	350.000	8,40	2.940.000
ÖZ KAYNAKLAR			
SERMAYE	500.000	7,36	3.680.000
DÖNEM KARI	200.000	2.409.000	
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARI		-	209.000
PASİF TOPLAMI	1.300.000	10.920.000	

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, BOBİ FRS kapsamındaki yabancı para birimine dayalı işlemler sonucu oluşan kur farklarının muhasebeleştirilmesi ve finansal tabloların başka bir para birimine çevrilerek raporlanması incelenmiştir.

Küreselleşmenin ileri boyutlara ulaşmasıyla, çok uluslu şirketlerin faaliyet alanları da artmış, yabancı ülkelerdeki yatırımlar ve işletmeler çoğalmıştır. Bu işletmelerin finansal tablolarının hazırlanmasında ve sunumundaki tutarlılık ve doğruluk, muhasebe kurumlarının, finansal tabloları karar süreçlerinde kullananların ve hatta ülke yönetimlerinin ciddi bir uğraşı alanı olmuştur. Uluslararası muhasebe standartlarının eksikliğinin uzun yıllar önce farkına varılmış ve ülkelerin kendi içinde belirlediği ve geliştirdiği standartları oluşturanlar bir araya gelerek bu standartları uluslararası bir yapıya kavuşturmak için görüşmeye ve çalışmaya başlamışlardır. Böylece uluslararası standartların düzenlenmesinin yanında Türkiye’de de son yıllarda Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standartları düzenlenmiştir. Yapılan bütün çalışmaların, finansal tabloların aynı ilkeler ve kriterlerle hazırlanmasına ve raporlanmasına, dolayısıyla ilgilenenler tarafından doğru anlaşılmasına ve yorumlanmasına katkısı büyük olmuştur ve olacaktır.

Yabancı paraya dayalı işlemlerin çevrimi standardı, üzerinde en çok tartışılan konulardan biridir. Elde edilen bir varlığın yabancı para cinsinden ifade edilmesi, bir para biriminin başka bir para birimine çevrilmesi ya da mali tabloların hangi para biriminden sunulacağı birçok sorunu içermekte, özellikle ekonomik faaliyetlerin enflasyonist ortamda sürdürülüyor olması, sorunları daha da artırmaktadır. Standartların her uygulamacı tarafından benimsenmesi ve uygulanması, kullanıcılar için finansal tablolardaki sorunların neler olabileceğinin önceden bilinmesini sağlayacaktır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Birecikli, M., Kıymetli Şen,İ ve Tüm,K. (2017).Uygulamaya Dönük Örnekli Açıklamalarla BOBİ FRS, Yayın No. 877, Detay Yayıncılık, Ankara.

Karapınar.A. ,Eflatun,A.O., (2018). BOBİ FRS Uygulama ve Yorumları, Yayın No: 548-7 Gazi Kitabevi, Ankara.

BOBİ FRS (2017). Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı. KGK.

TMS (2021) Türkiye Muhasebe Standardı 21.